

FOLK OG LAND

NR. 18 — 19. ÅRGANG

LØRDAG 26. SEPTEMBER 1970

LØSSALG KR. 2,—

SIEGFRIED:

General Ruges besynderlige forhold etter Trondheimsavtalen

EN STRID MELLOM TO NORSKE GENERALER SOM I LIKHET MED HARTMANN'S DOKUMENTER BELYSER NORGES «FORTSATTE KRIG»

Major Kjelstrup henvendte seg for ti år siden til Forsvarets Krigshistoriske Avdeling, som imidlertid ikke ville beskjeftige seg med «spørsmål av politisk art».

Stormen omkring statsstipendiat, advokat Sverre Hartmanns dokumentasjon i ukebladet AKTUELL blir stadig voldsommere og spesielt VG og Morgenbladet er oprørt på vegne av general Ruge og hans nærmeste menn, som Hartmann beskylder for å ha handlet bak regjeringen Nygaardsvolds rygg. Vi kan ikke si at vi er så særlig interessert i hva Ruge fortalte eller ikke fortalte den regjering som hadde stukket av fra den katastrofe den hadde bragt landet opp i og som hadde overlatt Norge slått, avvæpnet og okkupert av tyske tropper, mens en ny trusel avtegnet seg i Øst-Finnmark: faren for at Sovjetsamveldet ville handle her som i Polen og sikre seg sin del av byttet. Hadde det skjedd så ville utgangen av annen verdenskrig blitt et delt Norge slik den ble et Polen berøvet sine østlige provinser. Det skulle bare mangle at ansvarlige norske offiserer med general Ruge i spissen dengang ikke hadde tatt hensyn til fedrelandets interesser i første rekke og ikke til den rømte «tidligere regjering». For alle normale mennesker var Norges krig, om ikke formelt med en fredsslutning, så dog reelt i og med en vå-

General Ruge, som her sees sammen med den mangfoldige arbeiderparti-statsråd Trygve Lie lot tyskerne få en beretning om Norges krig. Men senere erklærte han som kjent at den likevel fortsatte.

penstillstand for verdenskrigen varighet, avsluttet i juni 1940. Like avsluttet som Tysklands deltagelse i annen verdenskrig er det idag trass i manglende formell fredsslutning. Og hadde ikke Ruge og hans nærmeste offiserer dengang handlet som de gjorde, så ville de i sannhet ha handlet landsforrædersk.

At Ruge etter annen verdenskrig lot seg drive av «statshensyn» til å forfekte at Norges statlige krig fortsatte trass i kapitulasjonen er det derimot all mulig grunn til å kritisere og beklage. Og det er da også dette som har ført til at hans gjenværende offiserer fra dengang idag står for hugg gjennom artikkelserien i AKTUELL. De handler vel kanskje etter ordre av den døde forsvarssjef når de fortsatt benekter at de dengang anså Norges statlige krig for avsluttet, men da får de også finne seg i de angrep som naturlig nok rettes mot dem på basis av

de dokumenter Hartmann legger frem og fortolker slik han gjør. Ingen politiefterforskning (!) i disse samtidshistoriske stridsspørsmål kan rokke ved det smuss som blir hengende ved deres navn og ingen strid blir løst ved at de samme herrer som tidligere har engasjert seg så sterkt påny trer frem og avlegger de samme gamle vitnesbyrd som dokumentasjonen gjør så urimelige.

Sverre Hartmann har i en rekke innlegg pekt på den hysj-hysj-politikk som har vært drevet omkring disse spørsmål. Han slår fast at såvel originalteksten til kapitulasjonsavtalene som en rekke andre dokumenter er totalt forsvunnet og at den militære undersøkelseskommisjons innberetning hårdnakket hemmeligholdes. Skjønt den sikkert vil kunne kaste lys over stridsspørsmålene. Hvorfor hemmeligholdes den ellers hvis den ikke inneholder sprengstoff? Og betegnende er det at de to foran nevnte aviser, som begge forlanger efterforskning av Hartmanns påstander ikke faller på å kreve undersøkelseskommisjonens innberetning lagt frem for offentligheten, men vil ha politiefterforskning av samtidshistorien! Og den skal etter hva det opplyses skje på det vis at politiet skal søke råd og veiledningen hos professor Skodvin, Olav Riste og de andre forsvarere av den gamle legende, samt ved påny å spørre Roscher-Nielsen, Lindbäck-Larsen og de andre som Ruge ga munnkurv om Hartmann har rett!

Hartmann har også hevdet at general Ruge på henvendelse bl. a. fra Scharffenberg var helt uvillig til å drøfte stridsspørsmålene nærmere. Og hvorfor det hvis det intet var å skjule?

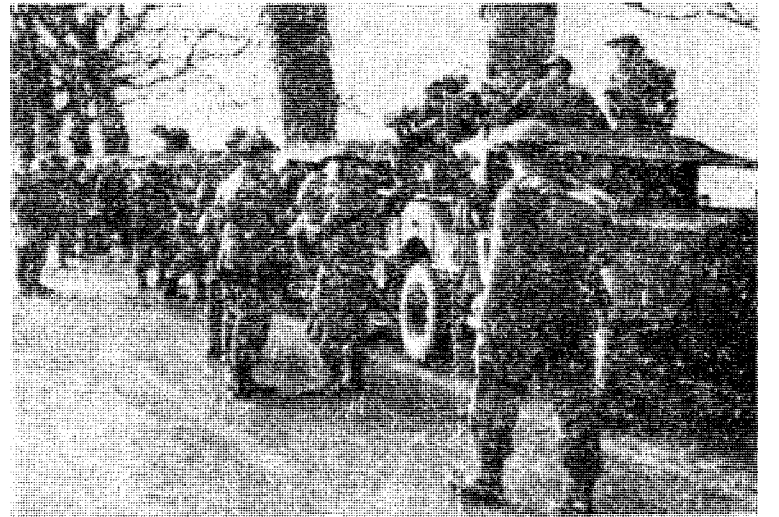
Den samme uvilje til å granske tvistespørsmålene finner man på alle hold. Og hvorfor det hvis alt er iorden?

(Forts. side 6)

Da «den norske hær» gjorde mytteri i Skottland

FORDI DEN IKKE FIKK 50 ØRE DAGEN I EKSTRAFORPLEINING

Men også disse dokumenter er «forsvunnet» oppdaget Harry Lindstrøm som ville granske dem.

«Norges hær» (4 kompanier) under øvelser i Skottland. Formodentlig for femtiøres-myteriet som Lindstrøm forteller om.

Ralph Hewins har som kjent i flere artikler i FOLK OG LAND pekt på alle de dokumenter til belysning av den historiske sannhet om hendelsene i forbindelse med det som hendte Norge i 1940—45 som enten hemmeligholdes fremdeles eller som simpelthen er forsvunnet. Vi viser bl. a. til hans artikkel i nr. 15 (for 15. august sistl.) om «Professor Skodvin og 'Historiens muse'».

I forbindelse med Sverre Hartmanns artikkelserie i AKTUELL har spørsmålet

om de underslåtte dokumenter reist seg påny. Hartmann selv har pekt på dette beklagelige forhold og til syvende og sist har til og med ARBEIDERBLADET vært freidig nok til å etterlyse den militære undersøkelseskommisjons underslåtte rapport, trass i at Arbeiderpartiets egen regjering intet gjorde for å få papirene på bordet dengang Scharffenberg offentlig og gang på gang krevte dem fremlagt.

Ellers kjenner en jo til at ubehagelige papirer, bøker o.l. brutalt undertrykkes, forties eller direkte skaffes av veien. Et nytt eksempel på dette har den omstridte Harry Lindstrøm avslørt. Han var som kjent selv knyttet til «den norske hær» i Skottland og vet altså hva han snakker om.

Vi har tidligere her i bladet offentliggjort en artikkel av Lindstrøm hvor han kommer inn på et mytteri blant de norske soldater i Skottland i 1945 og skal her gi noen nærmere detaljer bygget på opplysninger Lindstrøm gir i et brev vi har hatt anledning til å se en gjenpart av. Brevet er skrevet i forbindelse med Hartmannsaken og Lindstrøm gir disse opplysninger for å belyse nærmere hvorledes ubehagelige dokumenter under-slåes.

Lindstrøm vil gjøre brev-mottageren oppmerksom på «et forhold som man har vil-

(Forts. side 6)

General Falkenhorst som på basis av Ruges beretning kritiserte general Erichsen for at han ikke hadde etterkommet ordre.

Major Kjelstrup som gjorde Forsvarets Krigshistoriske Avdeling oppmerksom på kontroversen mellom de to norske generaler, men som ingen respons fikk. Også dette skulle tåkelegges.

Løberg raser over historieforfalskningen som avsløres

OG ER REDD FOR AT NS-FOLK SKAL BLI REHABILITERT

Løberg skjærer tenger i SKIENS DAGBLAD. Ville ikke hoff- og partiorganet ha det denne gang?

Det sier seg selv at forhen-
værende både stortingsmann
og litt av hvert annet, Sverre
Løberg, ikke har kunnet hol-
de munn til Sverre Hart-
manns dokumentasjon av
historieforfalskningen. Lø-
berg er jo som kjent selv
en slik ekspert på samtids-
historieområdet at han
åpent og offentlig kan injuri-
ere folk og atpåtill få Høy-
esteretts velsignelse for at
dette er iorden i den norske
rettsstat av idag. (Og vel
også av igår). Denne gang
opptrer han til en avveks-
ling i Skiens Dagblad, som
har henvendt seg til den
gamle Arbeiderpartimann.
Og selve de historiske prob-
lemer interesserer naturlig-
vis ikke Løberg. Det han ra-
ser over er at tidligere NS-
folk kan komme til å føle til-
fredshet over å få sitt syn
understøttet av en samtids-
historiker. Men, sier Løberg,
«Hartmann-avsløringer (!)
ingen redningsplanke for tid-
ligere NS-medlemmer».

En av våre lesere har dette
å bemerke til Løbergs siste
utspill:

Herr redaktør.

Jeg tillater meg å sende
vedlagt et utklipp av Skiens
Dagblad for idag, hvor det
på første side over 5 spal-
ter med oppsiktsvekkende
stor overskrift er inntatt en
av bladet selv skreven ar-
tikel med referat av utta-
lelser av superpatrioten og
helten, forhenværende stor-
tingsmann Sverre Løberg,
hvor han angriper statssti-
pendiat Sverre Hartmanns
avsløringer av begivenheter
og personer omkring året
1940 i dennes artikler i uke-
bladet «Aktuell».

Som det ses av Løbergs
uttalelser har Hartmanns ar-
tikler falt Løberg tungt for
brystet og de faller jo slett
ikke i hans smak. — Intet
under at Løberg bruker
grovt skyts mot Hartmann,

for nu skjønner han vel at
det begynner å slå betenke-
lig store sprekker i den opp-
konstruerte historieskriv-
ning og det påståtte ufeil-
barlige «rettsoppgjør», som
Løberg så trofast har støt-
tet opp under. Og han ville
jo ikke være Sverre Løberg,
hvis han ikke igjen benyttet
anledningen til å gi spark
til dem som ble sydebuk-
ker for hans og likesinnedes
fatale forsvarspolitik under
arbeiderpartiets regime før
okkupasjonen. — Løberg har
sine meninger om «retts-
oppgjøret» og dets ufeilbar-
lighet og unnskylder nær
sagt alle de feilgrep og retts-
brudd, som han og likesin-
nede — og de i Hartmanns
artikler nevnte personer har
begått. — Men for NS's folk
er det intet håp og ingen
unnskyldninger å finne, de
er evig fordømt og fortapt
— etter hans mening.

Alle hans uttalelser til
Skiens Dagblad vitner om
hans alvorlige frykt for at
hele det oppkonstruerte
«rettsoppgjør» begynner å
rakne og det korthus han
har vært den ivrigste til å
være med å bygge opp snart
vil falle sammen. — Og hva
blir det så igjen av glorien
over hans panne. Hans
svulstige talemåter om egen
storhet og hatske utfall mot
NS-tilhengere vil måtte for-
stumme og hans selvsikre
uttalelser om at — han alene
vite — vil tilslutt ingen la
seg bløffe av — og det er
nok det han frykter mest av
alt.

Løbergs «storhetstid» eb-
ber ut og løven Løberg faller
sammen som en skinnfell. —
For noen å korrigerer og
imøtegå Løbergs ville på-
stander, ville være det sam-
me som å kappfly med kal-
vene. Det har ingen hensikt
og jeg lar det ligge.

Men hva med Skiens Dag-
blad? Har det aldri falt dette

Hvor gode er de?

Spør sivilingeniør Jonas
Moe i et innlegg i Morgen-
bladet. Han skriver i den
forbindelse dette, som vel
viser at det begynner å gjæ-
re noe av hvert sted i det
bedrøvelige kongerike Norge
anno 1970:

Det er påfallende hvor of-
te det i polemikk med emne
fra de fem ulykksalige okku-
pasjonsår refereres til de så-
kalte gode nordmenn.

I Morgenbladet av 27. aug.
har De i et og samme inn-
legg ikke mindre enn tre hen-
visninger til gode nordmenn
der De blant annet uttrykker
bekymring for deres renom-
mé.

Dersom denne bekymring
skulle vise seg å savne et-
hvert faktisk grunnlag, slik
De selv fremholder i senere
innlegg, hvorfor da ofre all
denne spalteplass?

Er det ikke heller nu på
høy tid at man bruker mer
energi på å fremskaffe en
korrekt og fullstendig frem-
stilling av disse ulykkeligste
fem år av Norges historie
istedenfor å være mer opp-
tatt av om man derved kun-
ne risikere noen gode nord-
menns renommé?

Jeg vet ikke hva slags funn
denne stipendiaten har gjort.
Dersom det virkelig dreier
seg om historiske dokument
av betydning, bør man være
så disiplinert at man aksep-
terer disse som sådanne, i
hvert fall inntil noe annet er
blitt bevist.

Det man derimot ikke bør
gjøre er å fortape seg i en
mistenkeliggjøring av ved-
kommende stipendiats ar-
beide.

Til dette er tiden altfor
knapp.

Sivilt samarbeide verre enn militært?

Jeg leser i dagspressen om
Sverre Hartmanns avsløringer
i billedbladet AKTUELL og
merker meg at det altså
nå er dokumentert at det
mens Norges krig altså iføl-
ge den autoriserte versjon
pågikk, ble inngått avtale
om et militært samarbeide
med tyskerne i Øst-Finn-
mark.

Selv er jeg ingen militær,

blad inn at den annen part
også burde høres? Burde
ikke denne part også ha et
ord med. Man har sett svært
liten interesse fra pressens
side for å la denne part kom-
me til orde. Tvert imot.
Hvor er demokratiet som
stadig påberopes?

Skien 29. aug. 1970.

«Under demokratiets hel»

Fru Røkkum in memorian

Når jeg har sittet og revi-
dert regnskapene til FOLK
OG LAND og FORBUNDET,
har jeg ofte sendt en venn-
lig tanke til de mange tro-
faste bidragsytere til vårt ar-
beid, folk som er bosatt på
de forskjelligste kanter av
vårt langstrakte land.

I løpet av de henfarne 25
år er det mange, mange
som er vandret bort uten å
ha fått den oppreisning for
det de gjennomgikk under
u-rettsoppgjøret, som så
mange nasjonalbevisste kvin-
ner og menn lengtet etter.
Og det tynnes i rekkene et-
ter som årene går.

Fru Karen Røkkum, Hem-
nesberget, er plutselig død,
nær 88 år gammel. Da jeg i
juli måned besøkte henne
noen dager var hun så vital.
Hun var med på mange bil-
turer i Rana, og vi besøkte
flere såkalte «landssvikere»,
bl. a. gårdbruker Trygve En-
gen, Nesna. (Forfatter av bo-
ken «Jeg er ingen landssvi-
ker»). De sa at det var hyg-
gelig å få besøk ute fra, da
mange er nokså isolerte og
ikke har meningsfeller å
snakke med.

Fru Karen Røkkum hadde
alle årganger av «8. Mai» og
«FOLK OG LAND», som vil
komme Instituttet for histo-
risk forskning til gode. I åre-
nes løp har hun gitt flere
store bidrag til vårt opplys-
ningsarbeid, sist i vår til In-
stituttet for historisk forsk-
ning, som forhåpentlig med
tiden vil gi et vektig bidrag
til å sette løgnoppgjøret i
det rette perspektiv.

Hennes mann John Røk-
kum var skogforvalter for
Statens Sølverksskoger i en
menneskealder, og var sjel-
den dyktig og rettskaffen.
Det var ham Herman Wil-
denvey har udødeliggjort i
sitt kjente dikt i boken
«Stjernenes spel»: «En skal
forlate hytta i samme stand
når en reiser som når en
kom dit», et dikt som sik-
kert mange av leserne har
hørt lest op i radio. Det var
en kveld at Giske og Her-
man og Karen og John ko-
set seg sammen på Mehei-
hyta at Karen fortalte om
at nylig var hennes mann
og hans assistent en kveld

men jeg samarbeidet på den
sivile sektor med okkupa-
sjonsmakten slik norske of-
fiserer gjorde det på den mi-
litære ifølge Hartmanns do-
kumentasjon. Det ble jeg
straffet for under det såkalte
landssvikoppgjør.

Men er det da verre å sam-
arbeide sivilt enn militært
med «fienden»?

E.N.

kommet til en av skogsfor-
valtningens 24 hytter og at
døren var brutt opp og inne
i hytta fant de liket av en
mann som hadde hengt seg.

Herman var ikke sen til
å gripe hytteboka og i en fei
skrev han ned sitt senere så
kjente dikt.

Da krigen kom i aprildage-
ne 1940, vet vi at de norske
soldatene hadde lite å stille
opp mot de krigsvante tyske
soldater og det gjaldt å kom-
me seg unna. En natt brøt
noen soldater seg inn i ga-
rasjen deres på Kongsberg
og stjal Røkkums bil, som
de aldri mer fikk igjen.

Fordi at de ikke hadde
holdt med dem som sognet
til Moskva og hadde ødelagt
forsvaret, ble følgen for dem
under «den herlige frigjør-
ing» for å sitere senere bis-
kop H. E. Wisløff, å vandre
i konsentrasjonsleir, miste
stillingen sin og dermed kas-
tes ut av huset sitt og betale
såkalt «erstatning».

Fru Karen Røkkum ble
enke i 1956, og hun flyttet
da til sin barndomsegn på
Hemnesberget, hvor hun si-
den bodde alene i eget hus.

Hennes innstilling går
fram av hennes brev til meg
i vår: «Det var koselig å høre
at du var med i red. Melsoms
70 års-dag og fint selskap.
Det er vel eliten av dem som
arbeider for sannhet og rett
for Norge. Og for det nasjo-
nalt interesserte folk i Nor-
ge. Godt vi har dem. Jeg har
mange ganger beundret at
de har greid å holde ut og
fått ut FOLK OG LAND.
Gudsjelov, bladet har en
stor misjon, ellers har vi jo
ikke kunnet følge med i noe
av alt det rare som foregår.
Jeg tror Norge er (de som
styrer) mer interessert i det
internasjonale, skitt i fille-
Norge.»

Det var vakkert vær og
mange tilstede da hun ble
stedt til hvile ved siden av
sine oldeforeldre på Hem-
nesberget kirkegård. Karak-
teristisk nok innrømmet ste-
dets prest at han ikke hadde
ant at hun hadde levet 14 år
alene på stedet. Formodent-
lig er det en prest som ten-
ker mindre på kjærlighetens
evangelium, hvortil hører å
ta seg av de gamle og syke
mennesker i menigheten.

Alf M. Gleng

FOSSEVANG HOTEL Ryfoss — Valdres

Ferie, overnatting.
Skog - Fjell - Elv - Fiske.
Pensjonspris kr. 50,— inkl.

Gjester efter denne annonse
får 5 % moderasjon.

FOLK OG LAND

UAVHENGIG POLITISK PUBLIKASJON

Redaktører:

ODD MELSOM, ansvarlig

ALEXANDER LANGE

Det vesentlige

Vi vil gjerne slå fast her og nå at vi egentlig ikke finner statsstipendiat Sverre Hartmanns opplysninger og dokumentasjon i AKTUELL så epokegjørende. Det er jo riktig som Ralph Hewins skriver i et innlegg i FARMAND at det i og for seg ikke er noe nytt i det han legger frem. Det har vært kjent i mange år, og det har vært omtalt gang på gang her i FOLK OG LAND, at norske tropper ifølge bestemmelse i våpenstillstandsavtalen i Trondheim innledet et militært samarbeide med tyskerne i Øst-Finnmark og at den norske overkommando medvirket aktivt til å sette dette ut i livet. Det har også lenge vært kjent, selvom den norske presse ikke har villet vedkjenne seg det, at både fylkesmannen i Finnmark, med samt hans militærrådgiver, og administrasjonsrådet ønsket å gjøre dette samarbeide permanent, men at tyskerne fant å ville ordne vaktholdet mot Sovjetsamveldet selv og uten assistanse.

Det som eventuelt er nytt i Hartmanns artikkelserie er vel bare dette at han finner det opportunt — antagelig for å få serien anbragt i ARBEIDERPARTIETS billedblad AKTUELL — å fremstille alt det som skjedde her hjemme og som klart og utvetydig viste at Norges statlige krig var forbi, som et slags forræderi av de norske offiserer bak eksilregjeringens rygg.

Dertil er naturligvis å bemerke at de ansvarlige norske offiserer, blant dem selveste den forsvarssjef som ønsket å bli i Norge og dermed tydelig ga tilkjenne at HAN iallfall ikke ville delta i noen «fortsatt krig» etter å ha kapitulert, vel ikke kunne ha noen forpliktelser lenger overfor en regjering som hadde bragt landet ut i ulykken, som hadde umuliggjort ethvert forsvar, som hadde vedtatt å oppgi kampen og som selv hadde bragt seg i sikkerhet og overlatt offiserene — og befolkningen — å rake kastanjene av ilden. Hadde kommanderende general Laake og kommanderende admiral Diesen handlet like ansvarsbevisst i april-dagene 1940 som Ruge og Lindbäck-Larsen gjorde i juni samme år, så hadde meget sett annerledes ut. Når partipolitikerne svikter så grovt som det skjedde i Norge i 1940, så er det ansvarlige offiseres simple plikt om nødvendig å skyve dem tilside og selv overta det ansvar de likevel vil få.

Vel, intet av det vi her har sagt er noe nytt heller. Vi har hevdet det mange ganger og på mange måter.

Det sensasjonelle i forbindelse med statsstipendiat Hartmanns skrivelser i AKTUELL er det utrolige røre de har frembragt og de avsløringer som har fulgt i deres spor. Vi skal her la de gamle offiserers jammerhyl i Morgenbladet og VG ligge. Vi synes ikke synd på dem. De ligger som de har redet på sin dyne av historieforfalskning. Men deres høylydte jammer og akkompagnementet fra de to nevnte blad har fått Hartmann og andre til offentlig å berette det vi her i FOLK OG LAND ofte har pekt på også, nemlig at så råtten er den sak «the Establishment» forsvarer at man må la dokumenter hemmeligholde uten anstendig grunn og i nødsfall direkte la dem forsvinne.

Og pynten på denne uanstendighetens kransekake er vel dette at man til syvende og sist uten å skamme seg mobiliserer politiet mot de offentliggjorte historiske dokumenter! Det skal med bistand av de gamle legendeforsvarere, Magne Skodvin, Riste, Roscher-Nielsen og andre «etterforske» den historiske sannhet og formodentlig eventuelt putte den i fengsel hvis den ikke tier stille.

Ja, sannelig på tide!

På Arbeiderbladets MOM-side kan man imellom finne noen godbiter. Blant annet denne under overskriften «På tide at det blir utgitt en 'hvitbok'»:

«Den britiske forfatter Ralph Hewins fikk en voldssom medfart her i landet for sin bok om Quisling, og Aftenposten rykket straks ut med en artikkel forfattet av en velkjent advokat. Hewins hadde jo nærmest begått majestetsfornærmelse ved å skrive bl. a. at Kongen, som jo nærmet seg de 70 år, var fullstendig ute av stand til å handle under krigen i Norge. (Jeg husker ikke nøyaktig hans ordvalg.)

Nå har britene skrevet en ny beretning og denne gang basert på offisielle papirer i deres utenriksdepartement. Ikke engang dette er korrekt ifølge Aftenposten. (Britisk Intelligence Service er anerkjent som den beste), og avisen skriver omtrentlig at det er ikke riktig at Kongen ikke ville bli med til Storbritannia, men ville anse krigen som avsluttet i Tromsø.

Det er i hvert fall sikkert at den militære øverstkommanderende den gang ikke ville bli med for å fortsette krigen, og at han etter krigen ble tildelt landets høyeste utmerkelse.

Nå er det på tide at det blir utgitt en «hvitbok» her i landet, så en har mer å holde seg til enn «orientering» fra en avis som jo utkom under hele krigen.

Veteran»

SOVJETRAKETTER PÅ KUBA?

Et TV-selskap i Florida har vist bilder av sovjetiske raketter på kubansk territorium som besiktiges av Castro. Det dreier seg om jord til jord-raketter hvis rekkevidde går til Amerika. Så nå trues NATO-sjefen ikke bare av en mektig indre fiende, men også av en direkte ytre trussel.

Dette er så fantastisk at det nesten er utrolig og det gir også avslørende lys over bakgrunnen for den hårdnakkede hets mot Ralph Hewins med slutteffekten prestert av en historiefordømmende Høyesterett. Men så begynner da også folk å reagere nå, det viser de mange innlegg i pressen som man ikke lenger våger helt å undertrykke. Men så er det da også utrolig at det norske Establishment virkelig kan tro at man for evig kan undertrykke den historiske sannhet med politi og rettsvesen og ved å la ubehagelige dokumenter simpelthen forsvinne.

OLAF HOLM:

Stortingsvalgene 1965, 69 og 73?

I.

Opprinnelig hadde vi her i landet, da parlamentarismen så å si uforvarende innførte seg selv etter den store riksstreik i åttiårene, to partier, Høire og Venstre. Senere er der etterhånden oppstått en rekke partier, som i større og mindre grad representerer særinteresser. For å dekke over dette kaller de seg alle folkepartier. Deres representanter kaller seg folkevalgte, vel for å bortlede oppmerksomheten fra at de er utpekt av vedkommende partis junta: Så får «velgerne» ta skylden for eventuelle feilgrep.

II

Valgloven unndrar, som nu etterhånden er kjent, velgerne anledning til å velge mellom de personer, som juntaene har utpekt innen

«Psykologisk krigføring»

«Det lyves aldri så meget som under en krig» — heter det. Man anvender alle tenkelige midler for å bekjempe fienden. «Psykologisk krigføring» ble også anvendt under den 1. verdenskrig, og det kan gi grunn til ettertanke hva Bernard Newman skriver på side 214 i sin bok «Spion», forlagt i 1935 av H. Aschehoug & Co., Oslo:

«Propaganda er et farlig våpen, hvor listig det så føres. Hånden som fører det, blir like lett såret som offret selv. Løgn faller ofte tilbake på sin opphavsmann. Dessuten rekker løgnens virkning langt og varer evig. På mine reiser i Mellom-Europa har jeg oppdaget at tyskerne har tilgitt oss engelskmenn det meste av hva som hendte under krigen: de har tilgitt de falne og selve blokaden. Men én ting glemmer de ikke: det felttog av løgn og bakvaskelelse som ble satt i gang under navn av propaganda. De har glemt de britiske seire ved Somme og Arras. De har tilgitt at vi slo dem i krigens siste hundre dager. — Men de har ikke glemt og vil på lenge enda ikke tilgi oss all den løgnen vi satte i omløp verden over om grusomheter, likfabrikker o.l. — Kuler skader bare kroppen. Propaganda sårer og forgifter sinnet.»

E.L.

Husk bladpengene
for
2. halvår!

sin midte. Det eneste som er igjen av demokratiet er anledningen for velgerne til å velge mellom de konkurrerende partier; hvilket av dem de vil stemme på. Ved valget i 1965 gikk tidligere medlemmer av Nasjonal Samling denne vei og plaserte sine stemmer på enten Krf., V. eller Sp. ettersom et av disse partier hadde best sjanse innen valgkretsen til ved hjelp av noen partiløse tilskuddstemmer å få det siste mandat i kretsen. Man valgte de partier, som antones å ha minst skyld i den største rettsløshet, dvs. den største forbrytelse i landets historie. Til alminnelig forbauselse oppnåddes det tilskudte resultat, å frata det gerhardsenske «Arbeider» parti flertallet. Dette hadde i første rekke latt seg bruke av Høires daværende formann til å sette igang rettsløsheten.

Da rettsstaten i perioden 1965—69 allikevel ikke ble gjenreist uteble NS ved det påfølgende stortingsvalg i 1969. Enkelte kan nok ha stemt med A-partiet. Resultatet vakte både bekymring og forbauselse.

III

Ett resultat av valget viste seg allikevel snart etter. Et forslag om endring av valgloven så dagens lys. Det tok med rene ord sikte på å forhindre lignende trakk i juntaens sirkler i fremtiden av andre partifrie bevegelser, som kunne antas å ville følge NS's eksempel og forlate den hittil inngrodde skikk, alltid å stemme på samme parti. Det ser ut til å gå i den retning. Såvel pensjonister som naturvernfolk har latt høre fra seg. De siste ganske ettertrykkelig ved såkalte utenomparlamentariske midler, for dermed å vekke til ettertanke. Hva de også har oppnådd.

IV

Valget i 1965 bød på en annen ting utenfor det vanlige. Stortinget fikk 62 (63?) nye representanter og skulle dermed kanskje ha fått om ikke et nytt ansikt, så ihvertfall en ansiktsløftning. De første nye femti representanter erstatter femti tidligere, som trakk seg fra gjen-nominasjon. De øvrige tolv (eller tretten) trer istedetfor et tilsvarende antall tidligere representanter, som ikke trakk seg fra gjenvalg. Når de ikke rakk frem, kan dette neppe ha foregått på annen måte enn at det til gjenvalg fornødne antall velgere hadde skiftet parti.

Olaf Holm

FOR UNGDOMMEN

Red.: Per Borge

Men nye slekter fødest der korp og daude gol
og nye heimar reiser seg av gruset,
og borni spring på tun att og tindrar i sol
og nye bjørker syng sin song kring buset.

I den senere tid har palestinske geriljasoldater kapret og ødelagt flere sivile fly. Forleden søndag ble 3 kapringer utført omtrent samtidig. Frigjøringsentralen for Palestina sier at kapringene er en «hevn» for at Egypt har gått med på våpenhvile. Det må være innlysende at dette ikke er den beste måten palestinerne kan få verdens sympati på. Det går jo bare ut over uskylde personer som primært ikke hører inn under konflikten.

Vi sympatiserer ingenlunde med det aggressive Israel, men det må tross alt være en grense for hvilke virkemidler geriljaen tar i bruk. Det bør ellers i denne sammenheng pekes på at de norske myndigheter holder dørene oppe for alle slags mennesker uansett nasjonalitet.

Hva med ungdommen?

AV ERIK RUNE HANSEN

Finnes det nasjonalsinnet ungdom i Norge idag? Hvorfor gir den isåfall ikke lyd fra seg?

Røde faner og flagg, bilder av Marx, Lenin og Mao, slagord og oppfordring til klassekamp — det er hva som dominerer det politiske ungdomsbildet idag. Vi har selv sagt silkerampen med Unge Høyre & Co., som demonstrerer sitt nasjonale sinnelag hver 1. mai med erte-kasting og papir-fly. — Men det er bare en alen av samme stykke som Rød Front i den demokratiske heksegryte.

Er krefter som arbeider imot klasesplittelse og partipolitikkens udugelige demokrati for alltid kneblet i dette land? Finnes det ikke et positivt alternativ til de unasjonale og defaitistiske strømninger som følger i demokratiet kjølvan?

Idag blir ungdommen oppfordret til å kritisere og analysere alle nasjonale og kulturelle verdier. Den nasjonale ånd er døende. Intet parti tør ta ordene «nasjonal samlingsbevegelse» i sin munn. Det ville være politisk selvmord så lenge ungdommen, som følge av myndighetenes hjernevasking, for alltid vil forbinde en slik bevegelse med ufrihet, krig og nasjonalt svik.

litet, uten engang å undersøke nærmere om deres bakgrunn. Vi husker jo tydelig at to arabiske sabotører sprengte et fly på flyplassen i Frankfurt. Når kommer turen til Fornebu?

Rød front

Fra studenthold er det kommet oss for øret at «Rød Front», tilhengere av Mao og Lenin, er i ferd med å overta hele studentersamfunnet. Dette har i første rekke to årsaker: konservative studenters la skure- og likegladhets mentalitet og at Rød Front klarer å mobilisere selv de som bare er immatrikulert og som ikke leser, men bare virker som yrkesdemonstranter.

«Rød Front» har kontrollen med hele kassa og har be-

vilget anseelige summer til oversettelse av en ukjent russisk forfatter som sikkert ikke er nevnt i Sovjet-Samveldets adressebok.

Nå må noe drastisk gjøres. Noen støtte kan vel ikke ventes fra rektor Johs. Andersen, som på studentmønne ble bedt om å søke rektorstillingen, da han ble mer eller mindre mislikt. Kanskje Magne Skodvinskald snart blir rektor?

Ungdomssidens redaktør PER BORGE vil vanligvis være å treffe på kontoret i Kierschowsgate torsdage mellom kl. 13 og 15.

Berlin: demokratets forbilde

Fra vår Tysklandskorresp.

En del av ungdommen har alltid skeiet ut og vært et problem for sine medmennsker. Men til de grader som idag kan ingen tidsperiode notere seg, det er også de fleste tyskere enige om. Det er den gamle rikshovedstad, idag delt og okkupert, som er ledende i ungdommelige skjendelser.

Den nye skyskraperkirken i glass og betong, Kaiser-Wilhelms-Gedächtnis-Kirche i Berlin, har i de tre siste måneder blitt hjemsoekt av meget provoserende ungdom. De polstrede benkene er blitt skåret istykker med kniv, menigheten angrepet og fornærmet, gudstjenesten forstyrret av transistorradioer på full fres. Men dette er bare innledende og beskjedne streker sammenlignet med dem som følger. Gjennom gitret for lufttilførselen til kirken har de unge pøbler gjort sitt fornødne og likedan på plassen foran det berlinske gudshus. Men skjendelser over alle skjendelser fant sted på kirkens alter under en gudstjeneste: Tre ungdommer danset på alteret, tok bibelen og parodierte over «Fader Vår», kledde av seg og fullførte et samleie, alt foran øynene på menigheten!

Dette har foregått i demokratets navn i hjertet av Berlin anno domino 1970, i løpet av tre måneder. Det

KAMPSANGER FRA DENGANG:

8.

Det drønner i gata - -

En av de mest populære sanger helt fra den første kamptid var «Det drønner i gata av taktfaste skritt.» Det var en sang av og for ungdommen i første rekke og de unge i det unge parti marsjerte da ofte med denne sang gjennom gatene, «på tvers gjennom terror og vold.» Det hadde vært trøsterikt om dagens ungdom hadde litt av den samme ånd, selvom den for mange av de unge dengang i siste instans førte til offerdøden på slagmarken i øst.

113. Det drønner i gata.

2. Vi kommer med ungdommens tro på vår sak, med hele vår glød i behold.

Og derfor vi taktfast marsjerer idag på tvers gjennom terror og vold.

: / : Vi kjemper for Orden, osv. : / :

er forretningsførende prest for menigheten, Günter Pohl, som har sammenfattet denne liste over de verste overgrep fra ungdommens side.

Menigheten har klaget over at det så godt som intet er blitt gjort for å stanse overgrepene fra de unges side. Regjerende borgemeister Klaus Schütz (SPD), er gjort kjent med forholdene, men det han har bidratt med for å få slutt på ugjerningene, er i en av sine regelmessige radiotaler å nevne forholdet. Det var alt!

Under en konferanse mellom politiet og den myndighet saken hører inn under, ble det sagt at hippies er en del av verdensbyens miljø, ikkeno' å gjøre med det.

Hittil har ikke politiet i Berlin-Charlottenburg villet gjøre noe med ungdommens overgrep. Turister fra inn- og utland beklager seg over disse tilstander i Berlin og eldre mennesker holder seg

borte fra gudstjenestene av sikkerhetsmessige grunner. H.P.

Månadsbladet

FRIHUG-

Upolitisk og romsynt organ for sunn og nasjonal kultur, med artiklar om helse- og samfundsspørsmål, spannende fylgjetongar, dikt m.m. Fritt ordskifte om dei mest ulike emne: — Årspris kr. 30,-. Postgiro for bladpenger 80 821. Prøvenr. mot kr. 2,50 i frim.

Utgjevar: Erling Seim, Kinn

KRISTNE VENNER

Har du lyst til å treffe gamle venner i et åpent miljø? — Kristne Venner møtes den første fredag hver måned i Colletsgate 43. Etter en tale er det bevertning og anledning til selskapeleg samvær.

Møtetid kl. 19.15

Oscar Aall:

Litt om verdensfred og slikt

En vakker sommerkveld for 3—4 år siden hadde Ringerikes Folkehøyskole besøk av Niemöller, den berømte tyske «ubåtprest», — Hitlermotstander og fredsvenn. Han talte til oss om U-hjelp og sa blant annet: «Vi må venne oss til å se på hele menneskeheten som en stor familie.» Blant de tilstedeværende var svært mange av verdens nasjoner og raser representert: Der var mange negre, hinduer og mongoler.

I den stille, lyse sommerkveld var stemningen høy — og alt lå vel tilrette for at vi kunne innstille vårt sinn på den tanken at vi var i et stort, harmonisk familieselskap. Og de fleste av oss syntes sikkert at det derre var godt sagt av'n Niemöller. Det gjorde ihvertfall min kone og jeg der vi etterpå satt og utvekslet tanker med et par intelligente og sympatiske negre som hadde slått seg ned ved samme bord. Kvelden var virkelig ett av de hyggelige minner, som man av og til lar erindringen kjele litt for.

Men nettopp i denne, indre, retrospektive, — virksomhet — er det naturlig å kombinere den med enkelte andre erindringer, andre «familieselskaper», virkelige, nære familieselskaper, der harmonien sant å si kunne være problematisk: Alt går korrekt for seg, bevares vel, og det varer nok litt innen en utenforstående merker noe særlig. Der er faktisk, stundimellom, adskillig høyroset munterhet. Men stemningen er hul, — og spent. — : Alle håper det beste. Og det beste er at der prates og spøkes kontinuerlig, uten at «det» og «det» blir omtalt, behandlet, diskutert. Kort sagt: Det beste er t o m h e t . Og som regel går dette ønske i oppfyllelse. Gud bevare oss om Det skulle ha kommet opp!!

Og så skilles man da, hennet midnatt, med gode manerer, vennlige hilsner, og kalde smil: Man har hatt selskap, og den lede Satan selv har den hele tid vært tilstede som bakgrunnsfigur, men heldigvis uten å åpenbare seg.

Disse erindringsmessige kombinasjoner ble kort etter supplert ved at «Farmand» bragte en opplysning fra den amerikanske kriminalstatistikk fra året før: I 80 % av alle oppklarte mordsaker var morderen et medlem av offerets husstand! Altså så å si familiemedlem.

Andre opplysninger går i samme retning: Enhver litt

Quisling ville at jødene skulle ha sitt eget land — og ble derfor kalt antisemitt.

eldre, praktiserende jurist kan fortelle oss at nettopp i saker mellom nære slektninger finner man en bitterhet og et hat som neppe i noen andre juridiske oppgjør. Og det er langt ifra bare arvesaker som fremkaller en slik bitterhet: Det forholder seg heller slik at arveoppgjørene avslører det fiendskap som allerede er forhanden: Hvis sorger og gleder er felles — som ved nært vennskap, blir eieendomsspørsmålet en sekundær affære. Viktig blir det først når sennene alt er skilt, — slik det vanligvis er tilfellet.

Men da viser familien oss neppe noe miljømønster som menneskeheten kan forbedre seg selv ved å etterlikne.

De kan av og til støte på en mann som mener at jødene er — og i nærpå 2000 år har vært — et folk i utlendinghet, — at de altså er utlendinger i Norge, England, Tyskland, USA osv. — og at de bør ha sitt eget land.

Dette mente Quisling — og ble derfor kalt **Antisemitt**. Dette mente David Ben Gurion — og ble derfor kalt **Zionist**.

Hvis De vil avgjøre om mannen er det ene eller det annet blir De altså nødt til å spørre: «Er De jøde?» Hvis ikke — da er han en fordømt antisemitt — åh fy!

Men hvis han er det — da er han **zionist** — og det er alminnelig vedtatt at det er gromme saker.

Men det er såvisst ingen grunn til å bagatellisere antisemitismen: En **anti-innstilling**, en allergi, — byr alltid på problemer — antisemitismen likevel som andre. Og i våre dager er den blitt

(Forts. side 8)

Alexander Lange:

Mobiliseringen som uteble

II.

Hvorfor ble tilbakekallelsen av general Liljedahls mobiliseringsordre natten før 9. april ikke påtalt?

Mens Quisling ble dømt til døden for å ha tilbakekalt en ordre om «ALMINNELIG mobilisering» som ikke eksisterte og som ikke kunne effektueres om den hadde eksistert.

Da regjeringen tross pågang i pressen og fra oberst Hatledal inntil aftenen 8. april nektet å mobilisere og heller ikke i realiteten hadde mobilisert senere, kan en mann ikke dømmes for å ha tilbakekalt en mobilisering som ikke eksisterte, og det selvom han feilaktig trodde dengang at den var beordret. Det tales her om en virkelig mobilisering. Ikke om stille og skriftlig innkallelse av noen småavdelinger forsøkt postekspedert 9. april og som først kunne vært tilendebragt ca. 20. april. Det er derfor mot bedre vitende å hevde at Quisling har tilbakekalt en virkelig mobilisering! Hvis en realiserbar mobilisering hadde vært etablert, og Quisling hadde tilbakekalt den, da hadde dommen på dette sentrale punkt nok vært lovmedholdelig. —

Det er nu nødvendig å se på de øverste myndigheters eget forhold, bl. a. deres tilbakekallelse ifølge Trygve Wyller av 3. divisjons, generalmajor Einar Liljedahls mobiliseringsordre natten til den 9. april. I «Stavangers Historie under Okkupasjonen. **Aprildagene 1940**» av h.r.advokat Trygve Wyller, Stabenfeldt Forlag, Stavanger 1959 kan på side 73-74 enhver lese at kl. 23.30 natten til den 9. april fikk generalmajor Liljedahl melding fra Luftværingens om at «Rauøy og Bolærene var i kamp», men betegnende nok ikke i kamp med hvem. Lilje-

Trygve Wyller som har skrevet en opplysende bok om aprildagene -40.

dahl satte da alt inn på å få kontakt med Oslo, men uten resultat. Han sendte da ut mobiliseringsordre på egen hånd. Og dette ble ifølge Wyller da bragt videre til Rogaland regiment, hvor ordren øyeblikkelig utløste en rekke tiltak — Mens regimentet således satte full fart opp, ble imidlertid mobiliseringsordren tilbakekalt av divisjonen godt og vel 1 times tid senere, — ca. kl 2 natt. Det som her var hendt var at det til slutt hadde lyktes generalmajor Liljedahl å få kontakt med Oslo, og der fikk han beskjed om «at det i samsvar med Regjeringens beslutning ikke skulle mobiliseres.» (Se også UK, bilag bd. II, s. 209.)

Hermed avsluttes denne dokumentasjon i mobiliseringssspørsmålet — som vi har funnet det maktpåliggende etter alle disse års studier å anbringe vis a vis Oslo byretts åpenbart uriktige uttalelser 21. april 1969 i emnet og som vi innledet dokumentasjonen med. Den efterfølgende artikkel i Morgenbladet for 24. juli 1965 hører til her som klimaks. Artikkelen, som det gis fyldig utdrag av i dette og neste nummer er skrevet av Carl Togstad.

«Det er fortsatt en gåte hvorfor vår regjering og det norske storting — sammenfatt av hederlige og presumptivt intelligente menn — totalt overså alle faresignaler og ingen ting foretok seg i den skjebnesvangre tid før den 9. april 1940. Det er et puslespill hvor man fortsatt

ikke har fått bitene til å passe sammen, hevder dagens kronikkforfatter. Han finner det naturlig å forsøke et annet utgangspunkt for å se om sluttresultatet kan bli bedre — og begynner med å analysere den populære oppfatning av daværende utenriksminister Halvdan Koht» . . . skriver Morgenbladet som innledning.

Herr Togstad skriver blant annet:

«Det var vel uunngåelig at 25-årsdagen for det tyske lynangrepet på Norge satte igang en diskusjon om det som fant sted dengang. Terje Wold fikk snubben til å rulle ved sin ulykksalige uttalelse ved Arbeiderpartiets jubileumsmøte. Dette ga støtet til en flom med avisartikler om mobiliseringsvedtak og manglende sådanne.

Det kan ikke sies at noe nytt er kommet frem. Enkelte detaljer er blitt mer utpenslet, men man sitter fremdeles igjen med det inntrykket at det i disse april-dagene rådet en total forvirring i regjeringens kretser og i forsaret, og det er regjeringen og da ikke minst utenriksministeren Halvdan Koht som har måttet stå for støtten av kritikken.

Folk flest sitter igjen med den følelsen at regjeringen var evneløs, udugelig og uten handlekraft, og man synes det er og blir en gåte hvorfor den ikke reagerte på alle faresignaler som strømmet inn på løpende bånd like fra utbruddet av vinterkrigen i Finland. 1. november 1939, ved nyttårsskiftet 1940, sa Koht at faren for at Norge skulle bli innblandet var overhengende, men intet ble gjort. Etter episoden i Jøsingfjorden skulle man tro regjeringen hadde fått et slikt alvorlig sjokk at noe iallfall måtte bli gjort, men fremdeles skjedde det intet. (Da reiste Koht til Trondheim og holdt foredrag i Studentersamfundet. A.L.)

Så kom da alle varslene, offisielle og uoffisielle, fra Berlin, London, København og Stockholm, men fremdeles var det ingen reaksjon.

— — — Slik man ser stillingen april 1940 nu 25 år etter minner det om et puslespill hvor bitene slett ikke passer sammen. Det synes ufattelig at en regjering og stort sett et Storting, sammensatt av hederlige og presumptivt intelligente menn så totalt kunne overse alle fa-

(Forts. side 7)

Ben Gurion ville at jødene skulle ha sitt eget land — og blir derfor kalt zionist.

General Ruges besynderlige — —

(Forts. fra side 1)

Til nærmere belysning av dette trekker vi idag påny frem et brev som avdøde major Finn H. Kjelstrup for ti år siden sendte Forsvarets Krigshistoriske Avdeling, et skriv han ikke fikk noe svar på og som ikke foranlediget noesomhelst fra disse historikeres side heller, skjønt det sannelig er krutt nok i skrive. På bakgrunn av dette er det kanskje ikke så underlig at den militære undersøkelseskommisjons innberetning så hårdnakket underblås og hemmeligholdes 25 år etter at den ble avgitt. Og at en rekke avgjørende originaldokumenter simpelt hen er «forsvunnet», som advokat Sverre Hartmann slår fast. Det er forsåvidt avslørende nok at Krigshistorisk Avdeling i skriv til major Kjelstrup anfører at det ligger utenfor dens kompetanse å behandle «spørsmål av politisk art vedrørende krigen.» Og i et tidligere skriv nektet man å besvare en henvendelse fordi det gjaldt «spørsmål av utpreget juridisk og folkerettslig natur.»

I det skriv vi kommer tilbake til idag berører major Kjelstrup general Ruges høyst besynderlige opptreden hvis det var slik som det hevdes at Norges krig fortsatte etter kapitulasjonen. Vi peker bl. a. på hans eienommelige forhold til OKW i Norge, som med en fortsettelse av krigen for øye faktisk av generalen fikk utlevert hans redegjørelse for kampene i Norge!

Hensikten med major Kjelstrups henvendelse til Krigshistorisk avdeling var som han anfører å få denne til historisk å klarlegge forskjellige spørsmål, bl. a. bakgrunnen for den manglende mobiliseringsordre og den manglende kampberedskap. Videre anfører han:

«2. Av stor interesse vil også være Avdelingens vurdering av generaløyntnant Ruges redegjørelse og nærmere begrunnelse for den militære skjønn som i rådslagning med en representant for regjeringen førte til at denne bestemte seg til å ta kampen opp med sikte på å danne en tysk-engelsk kampfront i Norge. Hvilken risiko dette innebar for landet måtte være innlysene, og likeså hvilke uendelig små sjanser det var for et militært sett regningssvarende resultat. Det er vel da den moralske side av saken som her er tillagt avgjørende vekt, ved siden av hensynet til å dekke regjeringens flukt.

3. Det er også behov for en kritisk vurdering av grunnen til at det ikke ble anordnet samvirke mellom de styrker som var mobilisert i Østfold og de nordforværende.

I «Norges Krig», bind I, s. 316 er anført at det ble forsøkt å sende et direktiv herom via Sverige, etter at HOK var blitt oppmerksom på 1. Divisjons isolerte stilling. Hvorfor ikke umiddelbart etter mobiliseringen?

Det bør for øvrig på grunn av sakens betydning redegjøres nærmere for når og hvordan dette direktiv ble forsøkt sendt gjennom Sverige, samt for grunnen til at det ikke ble forsøkt sendt direkte, f. eks. pr. kurer, og på et tidligere tidspunkt. Denne høyviktige ordresak er det av interesse å få oppklart bl. a. på grunn av følgende saksfremstilling fra sjefen for 1ste Divisjon overfor undertegnede, gjengitt etter dagbok:

«Generalmajor Erichsen oppsøkte meg i dag og beklaget seg over å ha vært utsett for et bakholdsangrep fra selveste general Ruge. Generalmajoren hadde vært i Oberko (Oberkommando der Wehrmacht) for å hilse på general Falkenhorst (Dette altså mens Norges krig «fortsatte»!), som til hans overraskelse innledet konversasjonen med å si at han gjerne ville vite hvorfor generalen ikke hadde etterkommet general Ruges ordre om å rykke nordover for å slutte seg til de derværende norske tropper.

Det viste seg at general Falkenhorst hadde lest en redegjørelse for nøytralitetsforsvaret, forfattet av general Ruge.(!)

Generalmajor Erichsen opplyste at han hadde fremholdt ettertrykkelig for general Falkenhorst at han aldri hadde mottatt noen sådan ordre, og at det etter hans kjennskap til det som var passert var utelukket at ordret av sådan innhold overhodet var utferdiget ved den norske overkommando.

Efter denne konferanse hadde general Erichsen oppsøkt general Ruge (mens Norges krig altså «fortsatte»), som overfor ham hadde forklart at vedkommen redegjørelse var private opptegnelser beregnet bare på hans nærmeste familie, men hadde vært utlånt til en offiser ved Oberko (!) mot løfte om konfidensiell behandling. Generalen kunne imidlertid ikke benekte at anførselen om den angivelige ordre var som referert.

General Erichsen tilføyet at han hadde fått kjennskap

til at general Ruge senere hadde henvendt seg til general Falkenhorst (mens altså Norges krig «fortsatte») og protestert mot indiskresjonen. Herunder skulle han ha uttalt seg på ærekrenkende vis om de tyske offiserers syn på forpliktelse på æresord kontra norsk tilsvarende syn. (Det sa altså den mann som så å si beordret de norske offiserer til å avgi æresord om ikke å kjempe i «den fortsatte krig» og slik uttalte han seg om norske offiserers syn på æresordet som de senere praktiserte på slik underlig vis), noe som visstnok hadde foranlediget en skarp replikk fra general Falkenhorst.

Jeg har tilskrevet general Ruge om dette, med utskrift av dagboken. I svarbrev 18.8. 1959 har generalen henvist meg til Den krigshistoriske avdeling.

4. Av særlig interesse vil det være å få en fyldestgjørende saklig redegjørelse for en rekke forhold i forbindelse med kapitulasjonen.

En vurdering av styrkeforholdet og situasjonen efter den fransk-engelske tilbaketrekning vil vel komme i forbindelse med beretningen om kampene ved Narvik. Her må man da vente redegjort for hvorfor det overhode ble kapitulert, når det ikke forelå anvisning herom fra forsvarsministeren (som hadde gitt direktiv om demobilisering), og det dessuten angivelig var hensikten å fortsette krigføringen, jfr. general Ruges vitneprov i Skancke-saken. Har regjeringen forandret forsvarsministerens direktiv?

Hvorfor ble ikke generalmajor Fleischers idé om å overføre personell og materiell til Sverige og Finland tiltrådt av den norske overkommando? — —

Var overkommandoen ubekjent med at den hadde full folkerettslig adgang til å oppløse hæren, dimittere personellet og ev. ødelegge alt krigsmateriell? — —

Hvilken begrunnelse kan gis for de innrømmelser som er gjort i kapulasjonsavtalens §§ 3, 5, 6 og 8, bl. a. vedrørende opparbeidelse av flyplassene Bardufoss og Skånland? — —

Generaløyntnant Ruge bør gis anledning til særskilt redegjørelse for hvordan hans forklaring angående hensikten om fortsatt statlig krigføring stemmer med hans frivillige krigsfangenskap — og med hans anvisning til offiserene om å forplikte seg på æresord til passivitet for varigheten av Tysklands krig.

«Da den norske hær — —»

(Forts. fra side 1)

let holde skjult i dette land fordi det hele er pinlig». Og slik skildrer han det:

«Den norske hær i Skotland bestod av 4 kompanier. Det var 3 bergkompanier og 1 fallskjermkompani. Det var ialt ca. 1000 soldater i disse kompanier. I tillegg dertil kom en rekke hjelpeavdelinger.

Ordningen i krigstiden hadde vært at de britiske myndigheter og ikke den norske regjering eller den norske hærledelse hadde bestemt at det skulle betales til disse kompanier 6 d pr. soldater pr. dag til ekstraforpleining, mens fallskjermkompaniet skulle ha 12 d eller 1 shilling til samme formål. Det var altså tale om enten kr. 0,50 eller kr. 1,— pr. soldat pr. dag.

Efter at Bergkompani 2 var kommet i krigen i Sovjet-Samveldet og i Nord-Norge og ikke fikk mat i det hele tatt, bestemte de britiske myndigheter og ikke den norske regjering eller den norske hærledelse at denne godtgjørelse for ekstraforpleining ikke skulle betales lenger.

Dette skjedde i april 1945. Da ble det mytteri i fallskjermkompaniet som var forlagt i Dall Camp ved Kinloch Rannoch i Skotland. Kompaniet ble avvæpnet og internert i Dall Camp og lederne for mytteriet ble sendt til Dundee fengsel. Bergkompani 3 ble satt som vakt på kompaniet og Dall Camp. Da frigjøringen kom ble de arresterte ledere hentet fra Dundee fengsel og kompa-

niet atter væpnet for så senere å paradere opp Karl Johan i Oslo og i Kristiansand S.

Dette har man holdt skjult. For mange år siden bad jeg Hærens Overkommando om å få anledning til på Riksarkivet å undersøke denne sak med mytteriet i fallskjermkompaniet. Jeg fikk til svar at overkommandoen ville ha et eksemplar av min eventuelle publikasjon. Dette oppfattet jeg som en form for sensur og fortalte overkommandoen at jeg skulle finne mine dokumenter andre steder. Overkommandoen svarte meg da at den ikke ville øve sensur. Det var ikke tale om noe mytteri i fallskjermkompaniet, men om en sit **down streik**. Da jeg så senere kom til Riksarkivet for å granske eller undersøke denne sak, var **alle dokumenter forsvunnet**. Refselsprotokollen var revet opp og sider var fjernet. Hvordan skulle man egentlig drive historisk forskning på dette område? Om noen år ville man ikke ha noe grunnlag å arbeide på og enhver påstand om mytteri i fallskjermkompaniet ville være å betrakte som avtalen i Narvik (Som Hartmann har skrevet om. Vår bemerkning.)»

Vi synes dette er et nytt godt eksempel på den fremgangsmåte som brukes for å undertrykke ubehagelige sannheter. Særlig tillitvekkende kan det neppe virke på noen med noenlunde sunn tenkeevne.

—o—

Ennvidere og særlig om hvordan denne hensikt stemmer med hans forslag av 24. juni 1940 til tysk-norsk militært samvirke i Nord-Norge med sikte på en **permanent ordning** — bl. a. med adgang til fortsatt opp-tjening av militær tjenesteansienitet for norske befalingsmenn.

Det er et så åpenbart motsetningsforhold mellom denne kjennsgjerning og generaløyntnant Ruges vitneprov i Skanckesaken, at man uten nærmere forklaring om sammenhengen vil måtte tro at generalen er kommet i skade for å ha avgitt et opportunistisk prov, diktert av ønsket om å støtte det syn de politiske makthavere gjorde gjeldende i strid med sannheten.

Det ligger nær å anta at det er dette forhold som senere har tynget generalens samvittighet, men som han ifølge egen erklæring vil ta med seg i graven. Det er nep-

pe mulighet for feilslutning om det her nevnte motsetningsforhold, hvis generalen ikke har særdeles overraskende nye opplysninger å føye til det som hittil er kjent.»

*

Men de bolde militærhistorikere hadde ingen interesse av å få bragt disse høyst berettigede spørsmål fra major Kjelstrup på det rene. De dekket også med allehånde påskudd den historielegende Ruge gjorde seg til talsmann for i bl. a. Skancke-saken. De unnlot å be Ruge om en forklaring mens han levde og derfor opplever man da idag at en Roscher-Nielsen må ta den tunge bær på sine skuldre og forsvare usannhetene fra dengang etter beste evne — og den er sannelig ikke stor selvom norske retter aksepterer det i strid med utsagn fra de tyske medkontrahter og med all sunn fornuft. Og slik driver militærhis-

Den norske Legion

MED SUPPLERENDE OPPLYSNINGER

Herr redaktør!
I forbindelse med Deres artikkel i Folk og Land av 9. aug. 1970 om Den norske legion, kan jeg som frivillig deltager i Legionen fra dens opprettelse til dens oppløsning meddele følgende:

Formålet med Den norske legion var å hjelpe Finland i dets kamp mot kommunismen og først og fremst å danne grensevakt i Finnmark mot Russland. Norges skjebne ville avgjøres i øst.

Legionen ble satt opp på Gulsbogen ved Drammen. Vi fikk utlevert merker med det norske og finske flagg å sette på uniformen. Legionen skulle være upolitisk, og det ble forbudt å bære NS-emblemer, synge NS-sanger, hilse Heil og sæl etc. Det var på tale at vi skulle til Torpa til opplæring i våpen og utdannelse.

Før vi ble sendt nordover, fant ledelsen ut at det ville være bedre om Legionen kunne få opplæring i moderne våpenbruk på de store øvelsesplasser i Tyskland. Og dette var bakgrunnen for at Den norske legion kom

torikerne sin vitenskap trass i at major Kjelstrup dengang pekte på det umoralske i en slik holdning:

«Hvis det her foreligger kamuflering av sannheten, vil dette måtte karakteriseres som umoralsk — endog i høyeste grad —, fordi saksforholdet har fundamental betydning for det stedfunne «retts»oppgjør, hvis sammenhengen er den som kjennsgjerningene og logisk tenkning i forening må føre til. Det kan i hvert fall ikke antas å være riktig at sannheten kan lede til misforståelser, som anført av generalen. At den kan skape mistenning på skyldbevisst hold er en annen sak.

Under henvisning til det anførte henstilles til Den krigshistoriske Avdeling å foranledige generaløytnant Ruge til å forklare uten forbehold alt som i sannhetens interesse bør sies om dette, så sakesløse personer ikke må lide til fordel for generalens nasjonale prestisje og makthavernes angivelige dristige fremtidsplaner på et tidspunkt da alt var preget av kaos, motløshet og flukt.

Kronprinsens tilbud om å bli i Norge var et lyspunkt i denne atmosfære av sammenbrudd, og også meget il-lustrerende m.h.t. situasjonsbedømmelse og fremtidsvurdering på høyeste hold.»

til Tyskland. Det var en voldsom harme blant guttene p.g.a. dette. Skulle vi dra til Tyskland, ville propagandaen for Legionen — som gikk ut på at den skulle danne grunnstammen for den norske hær og avløse de tyske tropper i Nord-Norge — bli ødelagt. (Det er derfor underlig å lese statsstipendiat Hartmanns artikler i dag om at fylkesmann Gabrielsen og general Ruge samt oberst Lindbäck-Larsen samarbeidet med tyskerne våren 1940 om å sette norske tropper under tysk kommando i Finnmark).

Jeg skal ikke komme nærmere inn på den bitterhet legionærene følte da de i Tyskland — under trussel av krigsrett — ble avtvunget ed til Hitler «som den øverste krigsherre i felttoget mot kommunismen». Opprinnelig het det seg at eden uten reservasjoner skulle avlegges til Hitler, men det ville ingen av legionærene all den stund tyske tropper var i Norge. Det ville av våre landsmenn med god grunn bli oppfattet som landsforræderi og straffbart etter straffeloven i Norge. Jeg sier uttrykkelig formelt sett, fordi realiteten jo kun var den at vi stilte oss i kampen mot kommunismen på Finnlands side.

At Legionen senere ble sendt til fronten i Russland var også i strid med forutsetningene for dens opprettelse. — Det kan forøvrig tilføyes at tyskerne måtte bøye seg på mange områder overfor Legionen. Den fikk — som eneste utenlandske frivillige hæroppsetting — norsk befal og norsk kommando. Og vi hadde den norske riksløven som emblem og det norske flagg på venstre arm samt armstripe med påskrift «Den norske legion». Videre hadde vi det norske flagg og legionsfanen med påskriften «Viking bataljon» — forøvrig et navn som har tradisjon i den norske hær.

O.S.S.

Herr redaktør!

Da jeg har en del av ansvaret for artiklen av Jochen Nietsch/Ratingen i «Der Freiwillige», gjengitt i FOLK OG LAND for 29. august 1970 vil jeg gjerne gjøre oppmerksom på følgende:

I «Bred omtale» side 7 (Nasjonaltegn) heter det: «Før avtransport til østfronten ble flaggtegnet erstattet osv. . .»

Vi måtte ta det av av følgende grunn: «Da Norge ik-

Mobiliseringen —

(Forts. fra side 5)
resignaler og ingenting foreta seg.

Det skulle derfor synes naturlig om man forsøkte å finne et annet utgangspunkt og se om ikke bitene passer bedre sammen da. Enn om man gikk ut fra at regjeringen forstod meget vel hva som foregikk, (uthevet her) og at den til og med hadde medlemmer med virkelige statsmannsegenskaper som kunne forutse ting og handle effektivt og hensynsløst i det rette øyeblikk. Når man her taler om regjeringen, er det vel hensiktsmessig å konsentrere oppmerksomheten om personen Halvdan Koht. —

Det gjør Togstad i neste nummer.

(Fortsettes)

SANKSJONENE MOT RHODESIA

De forente nasjoners sanksjonskomité har nylig sendt ut en rapport, der det heter at sanksjonene mot Rhodesia «ikke har vært helt effektive og ført til de ønskede resultater». Det tror vi så gjerne idet Rhodesias eks-

ke er krigførende nasjon kan vi ifølge internasjonal krigslov ikke bære norsk flagg på uniformen. — Fanger med norsk flagg kan bli skutt av russerne som franktirører.» Det var grunnen til at solkorset ble valgt som taktisk tegn over ermstripen istedenfor flagget under riksørnen.

Hünxe 1. sept. 1970.

Ivar Hjort Svendsen

Tannlege

MARTIN KJELDAAS

Karl Johansgt. 23 — IV, tilv.

Telefon 33 49 00

EWG fordeler rollene

Fra vår Tysklandskorresp.

Vi har tidligere omtalt hvilke «fordeler» Norge ville oppnå hvis vi meldte oss inn i EWG, derfor er det ikke nødvendig å komme nærmere inn på den siden av saken her. Vi vil bare referere til hvordan samarbeidet utarter seg for Rest-Tyskland, hovedkomponenten innen samarbeidet.

Den del av det forhenværende Tyskland, idag en del av EWG, har fått sin oppgave, nemlig å produsere industrivarer. En arbeidsdeling kan være vel og bra nok, men når spesialiseringen går så vidt som i Vest-Tyskland, får selv en treg nordmann betenkeligheter.

Den siste rollefordeling det foreligger data for, gjelder landbruket. Vi vil her ta for oss delstaten Baden-Württemberg, hvor de kloke hoder har funnet ut at antallet melkekuer må reduseres kraftig. Statistikerne har beregnet at nærmere 30 000 kuer må taes livet av, hvis planen skal holdes. Her ligger delstaten noe etter planen, med nøyaktig 26 900 dyr. For å trøste de tyske bønder som

port i 1969 steg med 40 % til 2,4 milliarder kroner. Selv importen øket om enn i relativt liten grad. Over 5000 nye immigranter slo seg ned i Rhodesia og landet fikk besøk av over en kvart million turister. Handelsboykotten har også ført til at landet nu produserer biler selv, og det blir naturligvis betegnet som «ulovlig» at man omgår problemene på denne nesevise måten. Personlig tror vi at boykotten fører til at landet får en rekke nye handelspartnere og at det blir de sanksjonsivrige stater selv som blir sittende med skjegget i postkassen.

må slakte ned sine dyr, har EWG opprettet et fond til nettopp dette formål, nemlig å premiere dem som vil drepe flest mulig husdyr. Tyskernes del av fondet beløper seg idag til 19,7 millioner DM, som er tenkt til subsidiering av nedslaktningen. Den forholdsvis store premie hver bonde blir fristet med pr. ku han avliver, ak-sentuerer utviklingen i Vest-Tyskland mot en ren industristat.

Efter siste verdenskrig er den tyske borger mer enn noensinne blitt materialist. Denne tendens gir seg utslag overalt i samfundet. Stadig blir det lokket med premier i forskjellige former, penger, reiser osv. Bare tyskerne av idag får premie for å gjøre noe, selger de selv sin egen bestemor. Og det er nettopp det de tyske bønder er iferd med å gjøre nå. De slakter ned bu-skapen og går fra eiendommene, jord som forfedrene med møyte la under plogen, for å bli lønns-slaver.

H.P.

Landsvikanordningens tilblivelse

Professor Keilhau kunngjør i Aftenposten 16. ds. at han fra første stund har vært uenig i landsvikanordningen og at han anser denne anordning reelt å være i strid med Grunnlovens § 97. Dette er en opplysning av atskillig offentlig interesse.

De fleste jurister mener i virkeligheten det samme — når de først får summet seg litt. Det ulykksalige er at så mange engasjerte seg for de fikk summetonen. Det ville vært en fordel om professor Keilhau med sitt navn og sin Londoner-posisjon hadde sagt offentlig fra om dette allerede for 6 år siden. Så hadde han gjort sitt til å hindre en kompromittering av vårt rettsapparat i det spørsmålet. Han burde ikke ventet til forbitrede brever gjorde det sjenerende for ham «i lengden» å sitte med farskapsstemplet.

Det ville også være av offentlig interesse om professoren ville navngi den yngre taler som høsten 1944 på et norsk juristmøte i London karakteriserte Grunnlovens § 97 som «en gammel klisjé». Det er gått stygge troller i vedkommende talers ord, og hans navn har som følge derav fått krav på oppmerksomhet.

Oslo, den 17. mai 1951.

Albert Wiesener,
høyesterettsadvokat.»

(Aftenposten 24. mai 1951.)

Efter de store offentlige fester for Grunnloven kan det være nyttig å minne om ovenstående.

TIL ALLE FRONTKJEMPERE!

FRONTKJEMPERMERKET

— JAKKESLAGUTGAVEN —

Dette verdifulle minne kan nå fås kjøpt. Benytt anledningen — hvis du har mistet ditt gamle merke eller det er blitt stjålet eller du ellers mener deg berettiget til det — dette gjelder også falnes efterlatte —

Overskuddet av salget går til arbeidet for krigsskadede kamerater.

Prisen er kr. 25,— pr. stk. inkl. porto.
Du får merket tilsendt rekommandert ved å sende pengene til postgironummer 206 453.

HUSK DET GODE FORMÅL!

Betalingen kan også skje pr. postefterkrav om du skriver og bestiller det ønskede antall merker til Folk og Lands redaksjon. Porto kommer da i tillegg.

Litt om verdensfred

(Forts. fra side 5)

et enda alvorligere problem enn den har vært noensinne før — nettopp etter at den er blitt et indre, semittisk anliggende.

Semitter — det er nemlig arabere såvel som jøder. Både er de det etter blodet, — og — og det betyr sikkert mere — etter sin bevissthet: Begge folkegrupper er seg bevisst å «stamme fra» patriarken Abraham.

Den støtte som disse to grupper av patriarkens barn søker i hver av de to store maktblokker er — som kjent — en alvorlig trussel mot kulturens — ja kanskje menneskehetens eksistens.

Nu er man naturligvis både i øst og vest grundig oppmerksom på risikoen og i dette ligger det et begrunnet håp om å unngå katastrofen. Hovedsaken for våre betraktninger er det — at denne bevissthet hos jøder og arabere om at de tilhører samme store familie — ikke gjør den innbyrdes hjertelighet større eller faren mindre. Snarere tvertimot: Motsetningen mellom Ismael og Isak, Esau og Jakop, er like overveldende som noensinne før. Og der er gnist nok i den til en verdensbrann.

Allikevel er der som sagt håp: Ikke på grunn av F.N. som neppe kommer til å gjøre det stort sprekere heretter enn hittil — tross en imponerende innsats av Jarring personlig.

Enda mindre på grunn av den interesse som hele verden viser for konflikten: Slik almen interesse for en konflikt virker oftest som en bakterieinfeksjon i et åpent sår — ved sin appell til forfengelighet og prestisje.

Men et nytt problem kaller høyroret — og ikke forgjeves — på menneskenes felles interesse: **Forgiftningen av luft og vann.** Det leder vår oppmerksomhet hen imot, ikke bare menneskenes, men alt levendes — avhengighet av den flytende og bevegelige sfære som omgir vår klode. Grekerne personifiserte den som en gudinne, **Reia:** hun var, påsto de, alt levendes mor. Og videnskapen har egentlig ikke noe å innvende mot en slik forestilling.

Denne interesse-retning skulle ha muligheter for å avskjerpe de menneskelige konflikter såpass at de ikke går til det aller ytterste.

De av oss som har en litt filosofisk legning, og det gjelder nok ganske mange i virkeligheten — vil neppe begrense sin solidaritetsfølelse ved den mening om dem selv at de bare er mennesker. For dem vil det være natur-

MAKEN TIL VRØVL

som det en tysk elev av professor Skodvin i Berlin har prestert skal man da lete lenge etter, hvis en skal tro DAGBLADET og anta at det forfatteren sier til bladet er riktig gjengitt. Vi sikter til en bebudet Quisling-biografi skrevet av Hans-Dietrich Loock. Enda tåpeligere enn forfatteren er forøvrig DAGBLADETs Bonn-korrespondent Jon-Hjalmar Smith som har intervjuet skodvin-eleven og som tydeligvis ikke reagerer selv på det verste vrøvl. Det som fortelles er bl. a. at «Fedrelandslaget, altså Victor Mogens, Hans S. Jacobsen og Walter Fyrst — var Quislings konkurrenter» og at de opererte sammen med rikskommisær Terboven. Oppi dette blandes så SS og litt av hvert annet. Således tildeles fylkesmann I.E. Christensen rollen som en norsk Hindenburg i Terbovens planer! Enhver nordmann, bortsett altså fra dem i DAGBLADET, vet jo at Fedrelandslaget som organisasjon ingen slik rolle spilte og at det det siktes til antagelig er en aksjon rettet mot Quisling før Terboven overhodet kom til Norge. Såvidt en kan forstå omtalen i DAGBLADET er det mere av samme lødige innhold å finne i tyskerens bok om Quisling. Noe en ikke skal forundre seg over

lig å gå videre til en viss naturmystikk — en følelse av fellesskap med alt levende, — også det som vi lever av å slå ihjel. Den er kanskje ikke finansielt rasjonell denne følelse, — men det er mere enn tvilsomt om finansielle overveielser er i stand til å motivere en stopp for den luft-, vann- og naturødeleggelse, som vi snart er nødt til å stoppe hvis vi ikke selv vil stryke med i den.

— Vi kommer til å dø av bare næringsliv! — sa Alf Larsen engang — omkring 1932 — i Tjøme herredstyre. Og nå tilbake til hint internasjonale U-hjelps- og fredsmøte på Ringerikes Folkehøyskole:

Vi tilhørte selvfølgelig alle slekten Homo Sapiens — og vi ble uttrykkelig gjort oppmerksom på det! Men hvor meget betød egentlig det for den gode stemning — sammenliknet med — Den stille, klare kveld, den rene luft, med sommerlig ange fra skog og blomster, den sakte dur av en foss langt borte?

Oscar Aall

eftersom han sier til bladet at «Jeg har naturligvis gått i professor Magne Skodvins fotspor hva okkupasjonstiden angår.» Og han tilføyer at «Skodvin har lest manuskriptet.» Og da så! Det skal ellers ikke gjøre saken bedre at det mangfoldige blad «Der Spiegel» har gitt en forhåndsomtale av boken med tilføyelse av en masse eget vrøvl, så ilde at selv Loock «er svært misfornøyd» med den.

DEN GOLDA MEIR,

den Golda Meir udi Israel kan få sagt det. I en uttalelse til britisk TV erklærer hun at «Verden går sin undergang i møte hvis ikke USA gir Israel våpen.» Israel vil som kjent ikke forhandle fordi Egypt etter sigende har styrket sitt forsvaret av Suezkanalen med noen raketthatterier. Noe som naturligvis kommer på tverke for Golda Meir og hennes enøyede forsvarssjef eftersom hun også «gjorde det klart at Israel vil beholde de arabiske områder landet erobret under den seks dager lange juni-krig i 1967». For da er det jo intet å forhandle om, såvidt vi forstår.

«HITLERS SISTE DAGE» NOK ENGANG

Den franske historiker Alain Decaux har skrevet et dramatisk stykke for fransk fjernsyn om Hitlers siste dager. Det har titlen «Le bunker». Hitler selv vil ikke dukke opp i stykket. Isteden skal det flettes inn historiske opptak av kampen om Berlin, den også mange norske frontkjempere deltok i. Som regissør er forutsatt Roger Iglésis.

HELOMVENDING

Den amerikanske show-sanger m.m.m. Frank Sinatra, tidligere ivrig tilhenger av det demokratiske parti og av Kennedy-klanen har gått over til det republikanske parti. Han vil understøtte republikaneren Ronald Reagan, Kalifornias guvernør og tidligere filmskuespiller, som tar sikte på å bli USA's neste president. Rottene forlater det synkende skip, heter et gammelt ord, og Kennedy-ene er vel ferdig for godt i amerikansk politikk etter de siste skandaler, for å bruke et pent uttrykk.

«USA TAPTE KRIGEN»

slår den berømte amerikanske flypioner Charles Lindbergh fast i sin siste bok. Vi vant riktignok en militær seier, sier han, men sett i større sammenheng ser det ut til at vi tapte. Vår vestlige sivilisasjon har en mer utrygg stilling og blir mindre respektert i dag enn tidligere. Og videre heter det at «For å beseire Tyskland og Japan allierte vi oss med to land som innebar en langt større trussel, nemlig Sovjet-samveldet og Kina. Det er disse landene vi nå står overfor i de kjernefysiske våpens tidsalder. Det britiske imperium har gått i oppløsning under store menneskelige lidelser, mens Frankrike er blitt tvunget til å oppgi sine viktigste kolonier og selv innføre en mild form for diktatur.»

SOMMERENS FASIT 1970

Heller ikke sommeren 1970 ble av den varslede «varme» typen, iallfall ikke i politisk henseende. Venstrekreftene uteble også i år med sine avgjørende fremstøt i klassekamp og «frigjøring», og holdt seg pent til drøvtyggingen av sin hasj, mens biskop Per Lønning på kronikkplass i Aftenposten bekymret seg over venstrevidningen innen kirken. Dog uten resultater ble sommeren allikevel ikke, idet Dagbladet med ekte ekshibisjonistisk fryd og under rød overskrift (!) kunne fortelle at de fleste menn, ifølge seksualspesialistene Inge og Sten, har et kjønnsorgan som er venstrevridd. «Den også!» skriver Dagbladet, som om seierens time var ganske nær forestående.

NEI TIL ATOMVÅPEN

I mini-staten San Marino, som er verdens eldste og minste republikk, har stor-konsilet i sommervarmen ratifisert ikke-spredningsavtalen for atomvåpen, og dermed underskrevet på at San Marino aldri vil utstyre sin hær med kjernefysiske våpen. Dette er jo meget betryggende for freden i Europa — den San Marinske hæren er på 180 mann.

NATO, HVEM ER DET?

Stiller man dumme spørsmål, får man dumme svar, har vi hørt. Og hvis ikke dette er en sannhet, så må det

almenkunnskapelige nivå i Bundesrepublikken ligge under det akseptable. Ialffall fikk et vestysk meningsmålingsinstitutt til svar på en rundspørring om NATO at det enten var et mavemiddel, et pikenavn eller en kjemisk formel. Hele 17 prosent av de spurte hadde denne opfatning, mens hele 52 prosent ikke fikk noen forestillinger i det hele tatt omkring begrepet NATO. Bare 31 prosent kunne gi et riktig eller delvis riktig svar på spørsmålet. Kanskje det hele bare var en måte å gi uttrykk for sitt spesielle forhold til denne alliansen på. Desto mer etter som 61 prosent av de samme kunne svare helt korrekt på spørsmålet om hva EEC var for noe.

LA DET HUMPE OG GÅ . . .

Den gamle skansebestormer og samfunnsomformer, Mot Dag-isten Torolf Elster, er åpenbart blitt lei av alle gamle målsetninger og bryr seg katten om tidligere reformiver. Eller hvordan skal man ellers tolke følgende uttalelse: . . . det er jo et paradoks at da jeg var ung og radikal og alt mulig slikt, da var det ingen som brydde seg om hva jeg sa. Nu er jeg blitt programredaktør med en viss posisjon og folk hører på meg, men nu har jeg ingen ting å si —.

ANNELIESE PAROW

TANNINNSETNING

Trondheim

Gisle Johnssonsgt. 5 - v/Lademoen kirke - Voldsminde

FOLK og LAND

Kierschowsgt. 5, Oslo 4

Telefon 37 76 96

Boks 3214 — Sagene

Ekspedisjonstid: Tirsdag til fredag fra kl. 10 til kl. 15. Mandag og lørdag holdes kontoret stengt.

Redaktør Melsom kan bare påregnes truffet etter forutgående avtale.

Abonnementpriser:

Kr. 50,— pr. år, kr. 25,— pr. halvår i Skandinavia. Utlandet kr. 30,— pr. halvår. I nøytralt omslag innenlands: Kr. 60,— pr. år, kr. 30,— pr. halvår.

Bruk postgironr.: 16 450

Løssalg kr. 2,—

Utgiver A/S FOLK OG LAND